

kan jeg erklære mig enig i den Hovedbetragtning, som det ærede Flertal har fremsat i Betænkningen, nemlig at man bør være meget varsom med, hvor man har faaet en systematisk Hovedlov som den almindelige borgerlige Straffelov, da i særskilte Love at ville lappe paa eller ændre i denne Hovedlov, alt eftersom man maatte under Indtrykket af veglende Stemninger maatte finde, at der kunde være Opfordring til at gjøre en eller anden lille Forandring. Jeg erkjender i Principet, at denne Betragtning er fuldkommen rigtig, ikke blot fordi man ved en saadan Fremgangsmaade vil miste det Gode, som en Modifikation altid medfører, nemlig at have et samlet Overblik over den hele Materie, men ogsaa fordi saadanne fmaa Forandringer og Lempelser i en almindelig Lov, som udgjør et virkeligt gjennemarbejdet Hele, faare let vil føre til, at man ikke er fuldkommen opmærksom paa det Forhold, som disse ændrede Bestemmelser komme til at staa i til de almindelige Bestemmelser og Regler i Hovedlovgivningen. Jeg erkjender jo imidlertid, at der kan være Anledning til at gjøre Undtagelse fra denne Hovedregel, og det er fremdeles unegteligt, at Betænkneligheden ved at gjøre Undtagelse fra Hovedreglen bliver mindre, naar Undtagelsen sker paa en saadan Maade, som er foreslaaet i Lovudkastets § 18, hvor Forandringen indskrænker sig til en Forhøjelse af Størrelsen af den Bøde, som i visse Tilfælde er foreskrevet, uden at man ibrigt indlæder sig paa at give Begrebsbestemmelser, Definitioner, opstille Betingelser eller deslige, hvorved man kunde berygte mulig at komme i Strid med de Forudsætninger, hvorfra man er gaaet ud i den almindelige Straffelov. Idet jeg nu tillige erkjender, at Erfaringen kan have vist, at der paa det Omraade, hvormed Straffelovens § 278 beskæftiger sig, kan være Grund til at indføre strengere Straffebestemmelser, i alt Fald Bestemmelser, som gjøre det muligt at vælge en højere Straf end den, der er foreskrevet i den nævnte Paragraf i Straffeloven, kan jeg forsaavidt heller ikke udtale mig mod Indholdet af Lovudkastets § 18. Men hvad jeg i ethvert Tilfælde ikke kan unnlade at gjøre opmærksom paa, er, at det ærede Flertal jo selv har fraveget den principielle Betragtning, den Hovedbetragtning, som det har gjort gjældende i Betænkningen mod Udkastets § 18. Thi hvis det maa indrømmes, at Udkastets § 18 vil medføre en Forandring, en Modifikation i den almindelige Straffelov, gjælder jo det Samme ubestrideligt om det ærede Flertals Forslag. Det ærede Flertals Forslag gaar vel ud paa i sin første Del at henvise til den efter den almindelige borgerlige Straffelovs § 278 forstyltede Straf, men Forslaget under Nr. 22 bliver ikke staaende derved. Det spjær jo nemlig til, at foruden denne Straf kan der idømmes efter den Forurettedes Begjæring en anden Straf, nemlig Bøde indtil 2,000 Kr., men hvad enten man nu siger, at Straffebestemmelsen for-

andres derhen, at Bøden kan stige til 2,000 Kr., medens den efter § 278 kun kan stige til 200 Kr., eller man siger, Straffen bliver den efter § 278, men dertil kan spjæs en Bøde, som kan stige til 2,000 Kr., skulde jeg dog mene, at i begge Tilfælde opstilles der gennem den særlige Lov et højere Straffemaximum end det, man kan komme til ifølge § 278. At dette højere Straffemaximum fremkommer gennem en Addition, en Forening af flere Bøder, forandrer jo ikke Sagen. Det er ganske vist det Giendommelige ved denne Bødestraf, som Flertallet foreslaar skal kunne lægges til Straffen efter § 278 i den almindelige borgerlige Straffelov, at Bøden skal være privat, skal tilfalde den Private og skal træde istedetfor Stadeserstatning; men dette Giendommelige ved denne Tillægsstraf, der saaledes foreslaas, er saa langt fra at forsjone mig med den Veie, som det ærede Flertal gaar, at det tværtimod gjør mig endnu mere betænkelig ved at følge det ærede Flertal. Det er af den Natur, at jeg ikke kan Andet end meget indstændig opfordre det ærede Thing til ikke at følge det ærede Flertal paa dette Punkt. Det er nemlig en ganske ekstraordinær Veie, hvorpaa det ærede Flertal vil have Thinget til at gaa ind. Jeg bestrider jo ikke, at der kan findes Exempler i vor Lovgivning paa saakaldte private Bøder, 2: Bøder, som ikke blot kunne idømmes efter den Privates Begjæring, men som ogsaa tilfalde den Private. Vi have ganske vist et saadant Tilfælde, nemlig i Sagtloven, men dette er ogsaa en Singularitet, og jeg tror ikke, det kan anses for rigtigt, ligesaa vel som det er i afsjort Strid med Principet i den nye Straffelov, her i Landet at gaa videre paa den Veie at straffe med private Bøder. Men det ærede Flertal vil jo i Virkeligheden — det er vel ogsaa dets sande Mening — have, at denne Bøde skal betragtes nærmest som en Stadeserstatning. Derved fremkommer nu imidlertid ogsaa nogle besynderlige Resultater. Ganske vist er den Private ikke nødt til at søge en Stadeserstatning gennem en Paastand om privat Bødestraf, han kan ogsaa lade være at fremsætte Paastand derom og gjøre sin Stadeserstatningsfordring gjældende under et privat Eegsmaal. Det kan han imidlertid naturligtvis ogsaa efter Lovudkastet. Der er jo sagt utrykkeligt, at han er berettiget til at faae Erstatning for den forvoldte Skade, og fremdeles er det jo ogsaa en Selvfølge efter Udkastets § 18, at den Forurettede kan faae Stadeserstatning ikke blot igjennem et særligt civilt Eegsmaal, men ogsaa under selve den offentlige eller kriminelle Sag, forsaavidt som den ikke maatte opholdes ved Underpøggelse af de Momenter, der komme i Betragtning ved det private Erstatningspøggemaal. Men derimod stiller Flertallet under Nr. 22 jo den Forurettede saaledes, at, hvis han vil have sin Stadeserstatning tilkjendt under Form af Bøde, kan han ikke faae mere end 2,000 Kr., uden Hen-